Elektronicznie podpisany przez:
Agnieszka Gerasimiuk
dnia 28 listopada 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-113/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 28 listopada 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mońki na lata 2026-2036

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku wsprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:

Agnieszka Gerasimiuk - przewodnicząca

Beata Chmielewska - członek

Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie

projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mońki na lata 2026-2036, przekazując uwagi zawarte w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mońki na lata 2026-2036, zawartym w zarządzeniu Nr 240/25 Burmistrza Moniek z dnia 14 listopada 2025 r., z uwzględnieniem projektu uchwały budżetowej Miasta i Gminy Mońki na 2026 rok, przyjętego zarządzeniem Nr 241/25 z dnia 14 listopada 2025 r.

Przedłożony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mońki na lata 2026-2036 zasadniczo spełnia wymagania formalne w zakresie kompletności przedmiotu regulacji określone w przepisach art. 226, art. 227 i art. 229 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83). Przyjęte dla roku 2026 ogólne wartości znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu i są z nim zgodne.

Projekt budżetu przewiduje dochody ogółem w wysokości 92.643.249 zł (w tym dochody bieżące:85.996.378 zł; dochody majątkowe:6.646.871 zł) oraz wydatki ogółem

w kwocie 93.707.396 zł (w tym wydatki bieżące:80.267.155 zł; wydatki majątkowe: 13.440.241 zł). Deficyt budżetu w wysokości 1.064.147 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z wewnętrznych przychodów, w postaci:

- wolnych środków o których mowa w art.217 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 248.255 zł;

- spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych w kwocie 200.000 zł;

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 615.892 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6, 7 i 8 ustawy o finansach publicznych. Dodatkowo wskazać należy, iż wolne środki w wysokości 1.850.000 zł zostaną przeznaczone na spłatę rozchodów. Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025 określonego w załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2026.

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Mońki wynika, że Gmina zamierza spłacić zaciągnięty dług do końca 2036 roku. W latach 2027-2036 Gmina konstruuje budżety nadwyżkowe, które w pełni zabezpieczą spłaty przypadających w tych latach rozchodów. Najwyższy stan zadłużenia wystąpi na koniec 2026 roku i wyniesie 15.500.000 zł, co w stosunku do dochodów ogółem stanowi 16,73%. We wszystkich latach spłaty zostanie zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W roku 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wyniesie 4,35% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r. stanowiącym 11,63 %. Maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego projektowany rok budżetowy wyniesie 11,78 %.

Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2026 zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną w kwocie 5.729.223 zł, co pozostaje w zgodzie z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych WPF ,,powinna być realistyczna", a zatem uwzględniać zdarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową w perspektywie czasu wykraczającej poza rok budżetowy. Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający zwracając uwagę na realistyczność WPF w ujęciu formalnym (zgodność z prawem) oraz realistyczność źródeł finansowania (kryterium realności przyjętych wartości), wykazanych w WPF (ze szczególnym uwzględnieniem roku 2026) w kontekście przewidywanego wykonania lat poprzednich stwierdza, co następuje.

Prognozowane nadwyżki operacyjne w latach następnych zaprojektowano pomiędzy 6.100.032 zł (w 2027 r.) a 6.087.103 zł (w 2036 r.).

Nadwyżka operacyjna w latach 2019 – 2025 wynosiła:

- *wykonanie 2019* *3.899.202,79 zł;*
- *wykonanie 2020* *5.833.623,81 zł;*

- *wykonanie 2021* *5.948.688,27 zł;*
- *wykonanie 2022* *6.877.153,87 zł;*
- *wykonanie 2023* *2.559.933,20 zł;*
- *wykonanie 2024* *3.556.231,96 zł;*
- przewidywane *wykonanie 2025* *3.505.290,00 zł.*

Średnia nadwyżka operacyjna z ostatnich siedmiu lat wyniosła zaledwie 4.597.160,56 zł. Projektowane dodatnie salda operacyjne w latach 2027-2036, w kontekście wartości wynikających z danych historycznych, przyjmuje się bardzo optymistycznie. Skład Orzekający zastrzega, że realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. Ze względu na zaprognozowany do 2036 roku okres spłaty zobowiązań oraz na identyfikowane ryzyko zmienności wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z bieżącą i prognozowaną sytuacją gospodarczą, **Skład Orzekający zaleca bieżące monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej, w celu zachowania właściwych relacji umożliwiających sfinansowanie zaplanowanego deficytu oraz obsługę długu publicznego.**

Ponadto w odniesieniu do merytorycznej poprawności projektu wieloletniej prognozy finansowej Skład Orzekający zauważa, iż w załączniku Nr 2 do projektu wpf w zakresie przedsięwzięć występują następujące rozbieżności w stosunku do budżetu na rok 2026:

- w poz. 1.1.1.3 limit na 2026 r. w WPF wynosi 182.967 zł, w budżecie 182.963 zł;

- w poz. 1.1.2.2 limit na 2026 r. w WPF wynosi 3.676.484 zł, w budżecie 3.828.500 zł;

- w poz. 1.1.2.4 wskazano okres realizacji na lata 2025-2027, podczas gdy wydatki zaplanowano w 2026 roku;

- w poz. 1.3.2.2 limit na 2026 r. w WPF wynosi 0 zł, w budżecie 18.000 zł.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Agnieszka Gerasimiuk